

Guia d'aprenentatge
Pràcticum III: Contextos d'intervenció social
(3 ECTS)

Any acadèmic 2010-2011

Semestre: 3r 2n

Grau en Treball Social

Mòdul G: Pràctiques i Treball final de Grau Matèria: Pràcticum

Professorat: Enric Benavent i Assumpta Massip.

1.- Presentació de l'assignatura

L'assignatura de Pràcticum III es configura com un espai potenciador de competències professionals estretament relacionades amb els contextos professionals de la treballadora i el treballador social. L'assignatura, en aquest tercer semestre, es configura com un espai potenciador de competències professionals estretament relacionades amb els **contextos d'intervenció** de la treballadora i el treballador social.

Les competències generals del Pràcticum III són les següents:

- C1. Detectar situacions de crisi o risc social desenvolupant accions per fer front a les mateixes.
- C2. Actuar amb persones, famílies, grups i comunitats per promoure processos de canvi.
- C3. Aplicar normes legals per a la defensa dels interessos de les persones, famílies, grups i comunitats.
- C4. Promoure el desenvolupament de xarxes socials en la comunitat
- C5. Desenvolupar habilitats cognitives, de comunicació i de relació,
- C6. Gestionar el risc cap a un mateix a nivell professional
- C7. Documentar els processos d'intervenció social i realitzar informes socials
- C8. Ser responsable del propi treball
- C9. Analitzar i entendre la professió de forma crítica i reflexiva.

L'assignatura respon a la necessitat de **reflexionar i analitzar** els recursos existents en un territori i la seva vinculació amb les xarxes socials. Per tant, es dibuixa un espai de treball a l'aula, però també una primera aproximació a un espai real d'acció professional.

2.- Competències a desenvolupar

- C.1.1 Comprendre els diferents contextos d'intervenció social.
- C.2.1 Analitzar en el seu context diferents formes d'atendre col·lectius en situació de vulnerabilitat.
- C.3.1 Contextualitzar el marc legislatiu dels diferents àmbits professionals.
- C.4.1 Analitzar situacions de complexitat que fonamenten accions socials globals.

C.5.1 Exposar i sostenir argumentacions de forma verbal i escrita

C.6.1 Analitzar els recursos per fer front a situacions d'estrés professional.

C.7.1 Analitzar documentació i diferents tipus d'informes socials posant en pràctica diferents registres.

C.8.1 Programar el propi treball assignant prioritats respecte al treball de grup i avaluant-ne l'eficàcia

C.9.1 Reflexionar sobre els elements que intervenen en la configuració de la professió

3.- Continguts

Contextos professionals

- Xarxes socials i abordatge de situacions en un marc de complexitat
- El treball en equip i el treball en xarxa
- Tipologia i xarxes de serveis: socials, sanitaris, educatius, de justícia, etc
- Fonts d'informació de cada un dels àmbits (recerca especialitzada).
- L'organització de serveis d'atenció a les persones (serveis de proximitat i especialitzats).
- Efectes de la institucionalització.
- Rols d'actuació professional en diferents tipus de serveis

4.- Resultats de l'aprenentatge

- Sap explicar i exposar les característiques dels àmbits d'intervenció i de les corresponents funcions professionals.
- Planteja interrogants sobre situacions socials útils per al debat reflexiu i la pràctica professional.
- Comprèn els contextos d'intervenció a través de l'anàlisi de documentació, el contacte amb diferents col·lectius i la reflexió tècnica.
- Coneix i comprèn els marcs legislatius aplicables a diversos contextos professionals.
- És capaç de contextualitzar les diverses realitats existents respecte a les polítiques socials sectorials.
- Justifica el treball en xarxa com a eina eficaç per donar resposta a situacions complexes.
- S'expressa de forma comprensible per als interlocutors i comprèn codis referents als diferents contextos.
- Sap sintetitzar informació, línies de raonament i sostenir-ne un argument.
- És capaç de presentar conclusions verbalment i per escrit, de forma estructurada i adequada.

- Coneix els condicionants de l'exercici professional
- Identifica situacions que generen malestar en els professionals.
- Reflexiona sobre el propi comportament segons el requeriment de la professió.
- Utilitza llenguatge tècnic adequat a diferents contextos d'intervenció professional.
- Posa en pràctica instruments per a la documentació de processos d'intervenció social.
- Identifica els elements que faciliten o dificulten el treball en grup.
- Participa en la construcció conjunta de coneixement pròpia del treball d'equip.
- Assumeix compromisos en la distribució de tasques.
- Cooperava amb d'altres membres del grup.
- Avalua el treball efectuat.
- És capaç de contextualitzar la professió i les seves funcions des de diferents àmbits d'intervenció.

5.- Metodologia

El Pràcticum III comporta un procés de construcció conjunt entre estudiants i tutor/a. El tutor/a orienta, guia, incita la participació de l'estudiant, i avalua. La metodologia de l'assignatura està basada principalment en la **discussió, el debat, la reflexió** i l'**elaboració de coneixements**, sent l'estudiant i el grup d'estudiants, a partir de la seva activitat i treball, l'eix vertebrador de la seva dinàmica i funcionament.

L'assignatura constitueix un **marc de relació i participació**. A partir del treball grupal i de l'intercanvi d'experiències, es pretén fomentar el desenvolupament de l'esperit crític i del creixement personal. En aquest sentit es treballaran aquelles **actituds** que es desprenen dels resultats d'aprenentatge. Aquestes són: **Cooperació i sentit crític**.

Les característiques d'aquesta assignatura requereix la participació estable de tots els estudiants en les sessions del Pràcticum III. Per això, l'**assistència** és indispensable i obligatòria i es regula segons els següents criteris¹:

- Fins a 4 faltes, no afecta a la nota.
- Entre 5 i 6 faltes, caldrà fer un treball complementari per a optar a la nota.
- Amb 7 o més faltes, la nota és un **No presentat per falta d'assistència**.

Així mateix, en les sessions del Pràcticum III es treballaran els continguts de les unitats programades mitjançant **diverses tècniques**. De forma individual i/o en grup es combinaran els següents tipus d'activitats:

¹ A excepció dels estudiants d'itinerari adaptat reconegut.

- Recerca i selecció d'informació.
- Disseny i exposició oral/virtual de temàtiques.
- Dinàmiques de grup.
- Exercicis escrits individuals i grupals.
- Assistència a conferències i taules rodones.
- Sortides al medi.
- Tutories individuals i grupals.

Les hores de dedicació de l'estudiant per a l'aprenentatge del Pràcticum I es distribueixen de la següent manera:

Treball a l'aula	40 hores
Treball tutoritzat	20 hores
Treball autònom	15 hores

6.- Bibliografia i recursos

LLibres

Barbero, J.M., i Cortés, F. (2005) *Trabajo comunitario, organización y desarrollo social*. Madrid: Alianza Editorial.

Lillo, N. i Rosselló, E. (2004) *Manual para el Trabajo Social Comunitario*. Madrid: Narcea

Planella, J.; Vilar, J. (2006). *La pedagogía social en la sociedad de la información*. Barcelona: UOC.

Ubieto, J.R. (2009). *El trabajo en red: usos posibles en Educación, Salud Mental y Servicios Sociales*. Barcelona: Gedisa.

Articles de revista

Ubieto, J.R. (2007) Models de treball en xarxa, a *Revista d'Intervenció Socioeducativa*, 36, 26-39.

7.- Sistema d'avaluació

L'**avaluació** d'aquesta assignatura és **contínua** i d'assistència obligatòria com s'especifica en l'apartat de metodologia. No es realitza examen final. El desenvolupament de les activitats avaluatives que es detallen a continuació permeten aprofundir en els nivells teòrics - coneixements - i procedimentals -actituds i habilitats-, i s'han d'entendre també com un mitjà d'aprenentatge

Per a l'avaluació d'aquesta assignatura caldrà superar **els treballs i les actituds** distribuïts de la següent forma:

Treball individual	(30 % de la nota final)	Data de lliurament: 29/11/2010
Treball grupal	(40 % de la nota final)	Data de lliurament: 15/12/2010
Actituds	(30 % de la nota final)	Avaluació: contínua 20/12/2010

A/ Un treball en grup vinculat a la descripció quantitativa i qualitativa de la implantació de les xarxes en un determinat territori. Aquesta descripció també inclourà l'anàlisi de tipologies de recursos inscrits en el citat territori. Aquest treball exigeix descriure els recursos ubicats en cada xarxa, descriure la relació entre ells i situar l'articulació del treball en xarxa en el territori, elaborar un mapa de recursos i conceptualitzar el mateix treball en xarxa. El citat treball es presenta com **la primera part d'una feina que continuarà en el Pràcticum IV** on es seguirà vinculant el treball al territori estudiat, però des de la descripció de les necessitats de la població i el seu contrast amb l'anàlisi del pràcticum III.

A l'hora de valorar els treballs es donarà importància als continguts, als aspectes formals propis de tot treball universitari i als procediments desenvolupats per a portar-los a terme.

B/Treball individual: El treball individual consisteix en una anàlisi reflexiva d'un recurs del territori escollit.

C/Actituds: La finalitat de treballar el **saber ser** de l'educador/a social de manera activa comporta prendre consciència dels comportaments associats a les actituds vinculades amb la professió. Les actituds que específicament es treballaran en el Pràcticum III són: **Cooperació i sentit crític**

L'avaluació d'aquestes tres actituds es realitzarà a partir d'uns **indicadors consensuats**, i en la valoració final es tindran en compte tres perspectives:

- Autoavaluació (10%)
- Valoració de la resta del grup (10%)
- Valoració del tutor/a (10%)

Aquesta valoració es portarà a terme al llarg del semestre.

L'estudiant disposa de dues convocatòries per superar l'assignatura durant el curs. La primera convocatòria es realitza al final del 1r semestre (gener 2011) i la segona a principis del mes de juliol mitjançant un treball d'acord amb el tutor/a.